

Vragenronde Vooraankondiging

Van	Dienst Publiek en Communicatie
Datum	16 juli 2021
Opdrachtnaam	Europese aanbesteding Opdrachtfotografie TED nummer: 2021/S 108-284898
Aanbestedingsnummer	Ea0081
TenderNed kenmerk	31450
Referentie	#4210307
Aantal pagina's	29
Bijlage:	1 - de 'aanvullende mail'

Algemene informatie en mededelingen:

1. Dit document bevat de antwoorden op de vragen die gesteld zijn naar aanleiding van de vooraankondiging over de Europese aanbesteding Fotografiediensten met aanbestedingsnummer Ea0081. Dit document is op 16 juli 2021 gepubliceerd op www.tenderned.nl.
2. Aanbestedende dienst kondigt twee wijzigingen ten aanzien van de wijze waarop de Aanbestedende dienst voornemens is de dienstverlening in de markt te zetten:
 - In de vooraankondiging is aangegeven dat beeldbankfotografie en opdrachtfotografie middels één Europese openbare procedure zullen worden aanbesteed met als doel één opdrachtnemer te selecteren voor deze "fotografiediensten". Op basis van nadere afwegingen heeft Aanbestedende dienst echter besloten twee afzonderlijke Europese openbare aanbestedingen te doorlopen: één aanbesteding voor opdrachtfotografie en één voor (illustratieve) beeldbankfotografie. Doel is dan ook om twee afzonderlijke raamovereenkomsten te sluiten.
 - In de vooraankondiging is aangegeven dat nieuwsbeeldbankfotografie via een "onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking" gegund zou worden aan één opdrachtnemer. Op basis van een nadere afweging heeft aanbestedende dienst besloten om nieuwsbeeldbankfotografie via een Europese openbare aanbestedingsprocedure in de markt te zetten.
3. Aanbestedende dienst beantwoordt de gestelde vragen op basis van de huidige inzichten en huidige status van de voorbereiding van de aanbesteding. Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor nog wijzigingen plaatsvinden. Deze wijzigingen zullen dan blijken uit de te publiceren aanbestedingstukken.

Vragenronde Vooraankondiging			
Nr.	Paragraaf/ Bijlage/ pagina	Vraag	Antwoord
1	4.1	Kun je aangeven waarom vragen niet in tendernet zouden worden gesteld maar via de e-mail?	In TenderNed is het niet mogelijk om bij een vooraankondiging berichten te versturen en/of vragen te stellen in de vragenmodule. Om deze reden is er een e-mailadres opgenomen om vragen te stellen.
2	Geen	Welke is de invloed op de deze uitvraag, naar uw verwachting, van de Kamervragen die zijn gesteld?	Zie het antwoord op vraag 3.
3		Over deze aanbesteding zijn Kamervragen gesteld. Bent u bereid te wachten met publicatie van de aanbesteding tot deze vragen zijn beantwoord?	Aanbestedende dienst beantwoordt deze vragen terwijl parallel het traject van de beantwoording van de Kamervragen loopt.
4		Wij zouden graag de mogelijkheid krijgen aanvullende vragen te stellen naar aanleiding van de antwoorden die u op deze vragen geeft. Bestaat daartoe de mogelijkheid?	De eerstvolgende mogelijkheid om vragen te stellen is tijdens de inlichtingenronde(s) gedurende de Europese aanbesteding.
5		Krijgen de eventuele inschrijvers de tijd (langer dan 1 week) om de antwoorden op bovenstaande (en door anderen gestelde) vragen te verwerken en daar weer vragen over te stellen?	Zie het antwoord op vraag 4.
6		Zouden de antwoorden op de vragen die gesteld zijn door de Tweede kamer over deze aanbesteding bij deze aanbesteding gepubliceerd kunnen worden?	Nee, dit is niet mogelijk. Op het moment dat voorliggende antwoorden worden gepubliceerd, zijn de antwoorden op de vragen vanuit de Tweede Kamer nog niet verstuurd.
7		Op dinsdag 8 juni is mij een e-mail onder ogen gekomen, die vanuit het Beeldcentrum van Algemene Zaken verstuurd is aan de fotografenpool van de huidige aanbesteding. Daarin staat informatie, die niet in de vooraankondiging terug te vinden is, en evenmin openbaar gepubliceerd is. Het beeldcentrum antwoordt aan deze selecte groep fotografen van de huidige aanbesteding: "De aanvullende mail maakt net als de vooraankondiging deel uit van dezelfde voorbereidende werkzaamheden van de nieuwe aanbesteding". Waarom is de aanvullende informatie uit deze e-mails aan	De 'aanvullende mail' waaraan wordt gerefereerd in uw vraag betreft een mail van 8 juni jl. aan alle fotografen met wie DPC op dit moment een raamovereenkomst heeft. Aan de ontvangers van deze e-mail is geen andere informatie beschikbaar gesteld dan in de vooraankondiging van de Europese aanbesteding is verstrekt. Niettemin wordt de mail van 8 juni jl. als bijlage bijgevoegd.

		uitsluitend een selecte groep fotografen die deelnemen aan de huidige aanbesteding niet openbaar gepubliceerd en beschikbaar gesteld voor iedereen?	
8	2.1	Welke is het onderscheid tussen Beeldbankfotografie en Nieuwsbeeldbankfotografie	(Thematische) beeldbankfotografie betreft foto's zonder nieuwswaarde, oftewel foto's van niet-nieuwswaardige onderwerpen. Nieuwsbeeldbankfotografie betreft foto's van momenten die wél nieuwswaardig zijn.
9	2.1	Wat verstaat u onder 'advisering' in de zinsnede: 'advisering over fotografiediensten'? Wat verstaat u onder 'kwalitatief hoogwaardige matching'?	Deze zinsnede had betrekking op de situatie waarin zowel beeldbank- als opdrachtfotografie bij één bureau belegd zouden worden. Onderdeel van de opdracht zou dan zijn het adviseren over de inzet van opdracht- of juist beeldbankfotografie voor een specifieke nadere opdracht. Zoals in mededeling 2 is toegelicht, zijn de opdracht- en beeldbankfotografie losgekoppeld. In de afzonderlijke raamovereenkomsten zal echter ook sprake zijn van advisering: advisering over de best passende fotograaf (opdrachtfotografie) en advisering over de keuze voor de juiste beeldbankfoto('s) (bij thematische beeldbankfotografie). Zie verder mededeling 2. Zie voor wat betreft de vraag over 'kwalitatief hoogwaardige matching' het antwoord op vraag 17.
10	2.1	Beeldbankfotografie. Welke producties verstaat u onder drukwerk (bijvoorbeeld folders, brochures, rapporten,etc)?	Onder drukwerk wordt verstaan: alle drukwerkvormen waar deelnemers aan deze raamovereenkomst gebruik van maken. Bijvoorbeeld publicaties, rapporten en informatiebrochures.
11	2.1	Omvang van de opdracht. Kunt u aangeven hoe groot het deel 'beeldbankfotografie' en hoe groot het deel 'opdrachtfotografie' is binnen de 1.700.00,00, zijnde de omvang van de opdracht?	De verwachte omvang van de afzonderlijke raamovereenkomsten zal worden gepubliceerd in de aanbestedingsstukken.
12		De aanbestedende dienst geeft aan dat de omvang van opdracht (opdrachtfotografie en beeldbank illustratieve fotografie) jaarlijks circa € 1.700.000 is en dat de omvang 'Nieuws Beeldbankfotografie' jaarlijks circa € 150.000,00 is. Kan de aanbestedende dienst aangeven wat circa het percentage cq omvang in euro's 'beeldbank illustratieve fotografie' is van die circa € 1.700.000? Als beeldbank illustratieve fotografie een klein onderdeel van de opdracht vormt, is het niet proportioneel om de Beeldbank op te nemen in deze aanbesteding als	Zie mededeling 2 en het antwoord op vraag 11.

		daardoor slechts enkele partijen kunnen inschrijven op de aanbesteding. De samenvoeging moet immers in verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht.	
13	2.1.4	Kan de aanbesteder specifiek zijn in de verhouding tussen opdracht vs beeldbank fotografie? Er is nu sprake van 'het overgrote deel'.	Zie het antwoord op vraag 11.
14		Begrijp ik het goed dat opdrachtnemer een fotografenpool gaat opzetten en een beeldbank creëert?	Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie mededeling 2.
15		Gaat de beeldbank intern door de opdrachtgever gebruikt worden?	De beeldbank kan door deelnemende organisaties worden ingezet voor gebruik bij zowel interne als externe communicatie.
16		U geeft aan dat beeldbanken met een abonnementsvorm buiten de scope van de opdracht vallen. Wat bedoelt u daarmee?	In de huidige raamovereenkomst voor beeldbankfotografie is een abonnementsvorm opgenomen. Deze abonnementsvorm wordt niet meegenomen in de nieuwe aanbesteding.
17		U omschrijft de dienstverlening als 'kwalitatief hoogwaardige matching van opdrachtgevers met een fotograaf'. Kunt u nader toelichten wat u hiermee bedoelt?	Hiermee wordt bedoeld dat het bureau bij een nadere opdracht zorgt voor een fotograaf die qua ervaring, kennis of expertise goed matcht met de opdracht van de opdrachtgever. Zowel de uiteindelijke match als het proces van matching moet kwalitatief hoogwaardig zijn.
18		Wie is verantwoordelijk voor het juist uitvoeren van de opdrachten: Opdrachtnemer of de fotograaf uit de pool?	Opdrachtnemer draagt eindverantwoordelijkheid over de door de fotograaf aan te leveren foto's richting de opdrachtgever.
19		Jullie hebben het in de vooraankondiging over één bureau, klopt dat?	Ja, in de vooraankondiging was sprake van één bureau. Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.
20		In de vooraankondiging heeft u het over de scope van fotografie waar aan de inschrijver moet voldoen. Hieronder valt ook 'specialistische fotografie'. Heeft u onderzocht hoe groot het deel (bv in percentage) van de foto-opdrachten van de afgelopen zes jaar inhoudelijk uit zulke 'specialistische fotografie' bestaat?	Deze 'specialistische fotografie' maakt momenteel geen onderdeel uit van de huidige of vorige raamovereenkomst. Op basis van vragen en verzoeken aan de Aanbestedende dienst met betrekking tot deze specialistische fotografievormen is de inschatting gemaakt dat deze uiteindelijk een klein percentage van de nieuwe raamovereenkomst zullen omvatten.
21		Zo ja (<i>refererend aan vraag 20</i>), kunt u deze gegevens met mij delen?	Nee, zie het antwoord op vraag 20.
22		Klopt het dat de uitvoerend fotograaf in de door u gewenste opzet geen direct contact meer heeft met de eindgebruiker van het beeld?	Nee, dit klopt niet. Zodra een nadere opdracht door opdrachtgever is gegund aan het bureau, en er een passende fotograaf is gevonden, kunnen de opdrachtgever en fotograaf rechtstreeks met elkaar schakelen over uitvoering van de nadere opdracht.
23		Is het ontbreken van direct contact tussen maker en eindgebruiker een gewenste situatie dan hoe de communicatielijnen nu lopen? (<i>refererend aan vraag 22</i>)	Zie het antwoord op vraag 22.
24		Hoe behandelt u de diensten die buiten de scope van de aanbesteding vallen (maatwerkvideo's, reportage- en registratievideo's, luchtfotografie, fotografie met specifieke	Voor bepaalde diensten (zoals maatwerkvideo's en graphics, reportage- en registratievideo's) zijn reeds rijksbrede raamovereenkomsten afgesloten. Dit betekent dat opdrachtgevers

		apparatuur)?	binnen de Rijksoverheid voor deze dienstverlening via deze raamovereenkomsten opdrachten laten uitvoeren. Voor wat betreft luchtfotografie en fotografie met specifieke apparatuur geldt dat de vraag vanuit de opdrachtgevers zeer laag is en de dienstverlening zeer specialistisch van aard. Om deze reden is het niet proportioneel om dergelijke dienstverlening toe te voegen aan deze raamovereenkomst.
25		Welke onderwerpen zijn van belang voor de beeldbank? Welke procentuele verdeling hebt u (bij benadering) voor conceptueel beeld – toerisme – actualiteit – buitenlands beeld – sport – economie – cultuur of eventuele andere sectoren?	De eisen met betrekking tot de beeldbank zullen in de aanbesteding bekend worden gemaakt.
26		Waarom is besloten om specialismen zoals "Cinemagraphs" en "Doorsteps" onder de vooraankondiging fotografiediensten te laten vallen en niet op te nemen in aanbestedingen van aanverwante disciplines zoals bijvoorbeeld videodiensten of grafische diensten?	Hiertoe is besloten omdat deze typen beeld qua uitvoering dichter bij een fotografie-opdracht dan bij een audiovisuele of grafische opdracht liggen. De definitieve scope van deze raamovereenkomst zal in de aanbesteding bekend worden gemaakt.
27		Waarom valt dronefotografie als onderdeel van specialistische fotografie binnen de scope van de voorgenomen aankondiging en wordt fotografie vanuit helikopter, vliegtuig of ander luchtvaartuig expliciet uitgesloten, terwijl de Rijksoverheid een drone als een luchtvaartuig beschouwd?	Bij opdrachtgevers binnen de Rijksoverheid is sprake van een groeiende behoefte aan dronefotografie. Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren is vastgesteld dat een aantal fotografen deze dienstverlening 'in eigen huis' kunnen aanbieden (zij beschikken over een eigen drone en een vliegbewijs voor drones). Voor de andere vormen van luchtfotografie (die bovendien meer specialistisch van aard zijn en/of meer specialistische apparatuur voor nodig is) geldt niet dat er sprake is van een groeiende behoefte. Bovendien is voor andere vormen van luchtfotografie de inzet van bijvoorbeeld een vliegtuig of helikopter nodig, hetgeen vrijwel altijd de inzet van een derde partij vergt. Dat de Rijksoverheid een drone als luchtvaartuig beschouwd is voor het binnen scope plaatsen van dit type fotografie niet relevant.
28		Hoewel de Aanbestedende Dienst geen criteria heeft vermeld bij de beeldbankfotografie, is dit bij opdracht fotografie wel het geval. De Aanbestedende Dienst heeft onder 'Opdracht fotografie' een lijst van verantwoordelijkheden opgenomen, welke na gunning bij de opdrachtnemer berusten. Deze lijst van verantwoorde lichheden leidt bij de marktpartijen tot de volgende vragen:	Het is vanzelfsprekend dat het te contracteren bureau een eigen commercieel belang heeft.

		Is de Aanbestedende Dienst zich ervan bewust dat de Aanbestedende Dienst belangrijke verantwoordelijkheden zoals selectie van fotografen, het beheren van een 'pool' van fotografen, het 'matchen' van een fotograaf bij een bepaalde opdracht, het borgen van kwaliteit, de administratie en financiële afhandeling en het regelen van intellectuele eigendomsrechten, zal neerleggen bij een partij met een eigen commercieel belang?	
29		Kunt u toelichten waarom bij de procesbeschrijving van de matching tussen opdrachtgever en fotograaf ook foto's aangeleverd moeten worden?	Hier wordt bedoeld dat er een procesbeschrijving wordt gevraagd vanaf matching tot en met het aanleveren van foto's. Het is niet zo dat er daadwerkelijk foto's aangeleverd moeten worden. Enkel het omschreven proces zal worden beoordeeld.
30		Hoe staat de eis dat de nieuwe Opdrachtnemer over een Beeldbank moet beschikken in verhouding tot de eigen Mediatheek van de Rijksoverheid?	De Mediatheek Rijksoverheid is niet primair een beeldbank, maar vooral een beheeromgeving voor beeldmateriaal dat door of voor de Rijksoverheid is gemaakt. Deels met het oog op archivering en deels met het oog op hergebruik. Foto's die worden gemaakt onder de nieuwe raamovereenkomst Opdrachtfotografie worden hierin aangeleverd. De Mediatheek kan niet voorzien in de behoefte van opdrachtgevers aan beeldbankfotografie.
31		Blijft de mediatheek van de Rijksoverheid zoals deze nu werkt en bekend is in stand bij de nieuwe aanbesteding voor de opdracht fotografie? Zo nee, waarom niet?	Ja, deze blijft in stand.
32		Kunt u al aangeven welke eisen u stelt aan de Beeldbank? Bijvoorbeeld met betrekking tot volume, kwaliteit, toegankelijkheid en trackrecord.	De aanbesteding is nog in voorbereiding, daarom kan de Aanbestedende dienst de exacte eisen ten aanzien van de beeldbank nog niet bekend maken.
33		Hoe groot zou de omvang van die beeldbank minimaal moeten zijn qua aantal beelden?	Zie het antwoord op vraag 32.
34		Kunt u aangeven welk soort beelden in de beeldbank moeten zitten? Is het bijvoorbeeld de wens om uitsluitend modern eigentijds kleurenbeeld te kunnen leveren of ook oudere, zelfs meer historische beelden?	Zie het antwoord op vraag 32.
35		Binnen de scope van de raamovereenkomst vallen vier soorten fotografie. Moet elke inschrijver alle soorten fotografie kunnen leveren? Als dat het geval is, sluit u ook met deze eis de zelfstandige fotografen uit van deelname aan de aanbesteding. Dat is niet proportioneel. Niet elke fotograaf kan elke soort fotografie uitvoeren. Dat geldt met name voor de specialistische fotografie. Ook voor deze soorten fotografie geldt dat u dit zou moeten opdelen in percelen, omdat anders alleen bureaus kunnen inschrijven. Bent u bereid de opdracht te	Het bureau dat wordt gecontracteerd voor opdrachtfotografie moet meerdere soorten fotografie kunnen leveren. De individuele fotografen uit de poule moeten ten minste één soort fotografie kunnen leveren. Het is dus niet zo dat iedere fotograaf in de poule de vier genoemde soorten moet kunnen leveren. De raamovereenkomst wordt niet verdeeld in percelen omdat dat dit niet passend wordt geacht. Doel is dat de opdrachtnemer een poule van fotografen beheert waarin de specialismen zijn vertegenwoordigd. Het opdelen in percelen levert – naar het oordeel

		verdelen in percelen naar soort fotografie? Zo nee, waarom niet?	van aanbestedende dienst – geen voordeel op voor individuele fotografen en wel nadelen voor de opdrachtgever. Deze laatste zal immers meerdere raamovereenkomsten met meerdere bureaus moeten beheren.
36	2.2	Welke eisen stelt de Rijksoverheid aan de leverancier op het gebied van: - solvabiliteit en liquiditeit van de onderneming, in verhouding tot de grootte van de omvang van de opdracht? - de rechtspersoon, bestaansduur en omvang? - hoe/waarmee tonen wij aan dat de geografische spreiding en de verschillende expertises zijn geborgd - hoe kunnen individuele fotografen toetreden als de opdracht wordt gegund aan vragensteller? Dan bepaalt vragensteller toch welke fotografen worden ingezet? - op basis van welke criteria vindt de selectie plaats van de fotografen voor de fotografen pool door de aanbestedende dienst?	De eisen en criteria die aan de opdrachtnemer worden gesteld, evenals de kwaliteits- en selectiecriteria aan de poule, zijn nog niet vastgesteld. Aanbestedende dienst volgt bij het opstellen hiervan de Aanbestedingswet en de Gids Proportionaliteit. Er is overigens op dit moment niet voorzien dat eisen gesteld worden aan de omvang, bestaansduur of rechtspersoon van de opdrachtnemer. Het zou bijvoorbeeld ook mogelijk moeten zijn dat een groep samenwerkende fotografen gezamenlijk als bureau inschrijft op de aanbesteding. Wanneer eenmaal een bureau is gecontracteerd voor de raamovereenkomst, kunnen fotografen (die aan bepaalde objectieve eisen voldoen) tijdens de looptijd van de overeenkomst in de poule in- en uitstappen. De criteria op basis waarvan de selectie van deze poule plaats dient te vinden, worden in de aanbesteding als eis opgenomen.
37	3.2	Welke is de definitie van "procesbeschrijving"? Welke eisen stelt de Rijksoverheid aan de leverancier op het gebied van duur en bewezen track record op het gebied van beeldbankfotografie en opdrachtfotografie? Welke eisen worden er gesteld aan solvabiliteit en liquiditeit van de leverancier? Welke regels/eisen stelt de Rijksoverheid ten aanzien van de hosting en gebruik van datacenters van de Beeldbank(en)?	Met 'procesbeschrijving' wordt bedoeld het beschrijven van het proces vanaf aanvraag van een nadere opdracht tot en met aanlevering van foto's. De ervaringseisen voor de te contracteren partijen voor beeldbank- en opdrachtfotografie moeten nog worden vastgesteld. Dit geldt ook voor eventuele financiële geschiktheidseisen. Eisen met betrekking tot informatieopslag en -beveiliging moeten nog worden vastgesteld. Zie verder het antwoord op vraag 32.
38	3.3	Uit welke functionarissen (werken zij bij de Rijksoverheid, zijn het ervaren beeldbankgebruikers etc.) bestaat het respondentenpanel?	De functionarissen in het respondentenpanel zijn werkzaam bij één van de organisaties die deelnemen aan de raamovereenkomst voor beeldbankfotografie. Deze functionarissen hebben ervaring met het werken met beeldbanken.
39		Bent u van plan eisen te stellen ten aanzien van de financiële gezondheid van de Opdrachtnemer,	Zie het antwoord op vragen 32 en 37.

		bijvoorbeeld door minimale financiële ratio's te eisen voor solvabiliteit, current ratio en quick ratio?	
40		Zal het bureau die deze gunning wint 'op prijs-kwaliteit' zijn onderaannemers een vastgesteld tarief moeten bieden bij de uitvoering van de opdracht? Zo nee, waarom niet?	In de aanbesteding zal het uurtarief voor de fotograaf worden voorgeschreven. De fotograaf ontvangt het volledige uurtarief. Het bureau zal hierop geen marge mogen inhouden. Het bureau ontvangt zelf een vaste vergoeding per opdracht. Deze vergoeding staat geheel los van het tarief dat naar de fotograaf gaat.
41		Hoe wordt met deze vernieuwde aanbesteding de beeldkwaliteit en communicatie lijn bewaakt die de afgelopen jaren binnen verschillende departementen zijn ingezet?	Het is de verantwoordelijkheid van deelnemende organisaties zelf om eventueel vastgestelde beeldtalen en fotografiestijlen voort te zetten met eventueel andere fotografen. Het is inherent aan periodieke aanbestedingen dat het niet vanzelfsprekend is dat na afloop van een raamovereenkomst de dienstverlening kan worden voortgezet met dezelfde leverancier(s).
42		Welke criteria heeft de Aanbestedende Dienst geformuleerd om te spreken van een 'beeldbank'? De marktpartijen merken op dat de Aanbestedende Dienst wel het voorgenomen gebruik omschrijft, maar niet de criteria waaraan een dergelijke beeldbank zal moeten voldoen.	Zie het antwoord op vraag 32.
43		Waarom heeft de Aanbestedende Dienst ervoor gekozen het vereiste volume waarmee de ervaring moet worden aangetoond eerst in de aanbestedingsstukken te omschrijven?	Zie het antwoord op vraag 32.
44	(Sub)gunning criteria	De Aanbestedende Dienst geeft aan dat de raamovereenkomst zal worden gegund aan de partij met de economisch meest voordelige inschrijving, op basis van de beste prijs- kwaliteitverhouding. Als subgunningscriterium geldt dat de nadruk zal liggen op onder meer het beschikbaar stellen van een beeldbank met bijbehorende zoekfuncties. Daarnaast wordt beoordeeld op kwaliteit, hetgeen eerst bij de aanbestedingsstukken nader zal worden ingevuld. Realiseert de Aanbestedende Dienst zich dat het gunningscriterium 'de meest voordelige inschrijving' ten nadele zal komen van de individuele fotografen, zo deze al zullen worden toegelaten tot de fotografenpool? Realiseert de Aanbestedende Dienst daarbij ook dat de partij die zal meedingen in de aanbestedingsprocedure	Uiteraard is het niet de bedoeling dat toepassing van het criterium economisch meest voordelige inschrijving ten nadele komt van de individuele fotografen. Het uurtarief van de fotografen (zie ook het antwoord op vraag 40) maakt geen onderdeel uit van het gunningscriterium prijs in de Europese aanbesteding. Er zal in de Europese aanbesteding dan ook enkel concurrentie plaatsvinden op de vaste vergoeding die het bureau per opdracht in rekening mag brengen. Op deze wijze wordt voorkomen dat de 'rekening' bij de fotografen komt te liggen.

		een commerciële partij zal zijn (MKB), die zijn businessmodel erop zal inrichten dat hij voor de Rijksoverheid de gunstigste prijs weet de bedingen en zelf nog revenuen uit de raamovereenkomst zal willen hebben, zodat bij gevolg de rekening zal komen te liggen bij de fotografen?	
45		3.3.-2. Reeds nu is het zo dat de tarieven voor fotografen flink onder druk staan; dit zal met het voorgestelde model (gebaseerd op het gunningscriterium) alleen maar toenemen (<i>refererend aan vraag 134</i>). Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de situatie dat fotografen in toenemende mate afhankelijk zullen zijn van deze ene marktpartij, terwijl deze marktpartij de beste kwaliteit moet gaan leveren tegen de laagste prijs?	Zie het antwoord op vraag 44.
46		3.3.-3. Realiseert de Aanbestedende Dienst zich dat het subgunningscriterium 'beschikbaar stellen van een beeldbank ' zeer veel, zo niet alle op één na, partijen uitsluit van deze voorgenomen aanbestedingsprocedure, nu er slechts één partij in Nederland is die aan dit subgunningscriterium zal kunnen voldoen? Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst in dit licht de rechtmatigheid van de openbare aanbestedingsprocedure?	Zoals omschreven in de vooraankondiging heeft marktonderzoek aangetoond dat er meerdere bureaus in staat zijn om de gevraagde dienstverlening te leveren. Desalniettemin is besloten om beeldbank- en opdrachtfotografie los te koppelen. Zie mededeling 2 en het antwoord op vraag 32.
47		3.3.-4. Hoe zal het subgunningscriterium 'kwaliteit' worden beoordeeld en wie zal dat beoordelen?	Hoe het subgunningscriterium kwaliteit wordt beoordeeld is nog niet vastgesteld. Het criterium zal beoordeeld worden door een beoordelingscommissie die bestaat uit toekomstige gebruikers van de raamovereenkomst met relevante kennis/ervaring, afkomstig vanuit diverse deelnemers aan de raamovereenkomst. De Proof of Concept wordt beoordeeld door een respondentenpanel. Zie verder het antwoord op vraag 38.
48		Het opzetten van een fotografenpool, dient dit uitgevraagd te worden via Tendered?	Het opzetten van de poule met fotografen is de kern van de opdracht aan het bureau. De aanbesteding voor deze opdracht zal via TenderNed worden gepubliceerd.
49		Is hiervoor kennis vereist van de aanbestedingswet? (<i>refererend aan vraag 48</i>)	Om deel te kunnen nemen aan een Europese aanbestedingsprocedure is enige kennis van aanbestedingsregels wel wenselijk. Het is echter wel de verantwoordelijkheid van inschrijvers om voldoende kennis van aanbestedingsregels in huis te hebben of te halen, om te kunnen deelnemen aan de procedure. Aanbestedende dienst zal ervoor zorgdragen dat belangrijke procedureregels helder worden beschreven in de aanbestedingsdocumenten. Daarnaast kunnen potentiële inschrijvers

			ook vragen stellen tijdens de procedure (nota van inlichtingen) over de aanbestedingsdocumenten en eventueel de toepassing van aanbestedingsregels.
50		Kunt u toelichten hoe de contractvorming met de fotografen uit de fotografenpool tot stand komt?	Het bureau sluit overeenkomsten met de fotografen die in de poule komen. De inhoud van deze overeenkomsten wordt niet door de Aanbestedende dienst bepaald. Wel worden een aantal zaken al in de aanbesteding geregeld: • het uurtarief • hoe reiskosten worden vergoed.
51		Kunt u toelichten wat voor contract er aangegaan wordt met de fotografen uit de fotografenpool?	Zie het antwoord op vraag 50.
52		U geeft aan dat fotografen de opdracht kunnen uitvoeren doordat zij worden toegelaten tot een pool van fotografen. De Opdrachtgever kiest vervolgens welke fotograaf de opdracht uitvoert. U geeft ook aan betrokken te zijn bij de samenstelling van de pool. Welke rol is hier precies weggelegd voor het Opdrachtnemer?	Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke selectie van en het beheer over de poule. Zie verder het antwoord op vraag 36.
53		U stelt enerzijds dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het samenstellen van de fotografenpool, en anderzijds dat de aanbestedende dienst erop toeziet dat de selectie van de fotografenpool gedurende looptijd van de raamovereenkomst op objectieve basis plaatsvindt. Hoe wilt u dit precies gaan monitoren? Wat is hierin precies de rol van de Opdrachtnemer?	Op dit moment is voorzien dat de Aanbestedende dienst steekproefsgewijs zal toetsen of de door het bureau tot de poule toegelaten fotografen voldoen aan de door de Aanbestedende dienst vastgestelde kwaliteits- en selectiecriteria. Het bureau zal aan de Aanbestedende dienst de redenen van afwijzing van fotografen rapporteren. Ook is voorzien dat de Aanbestedende dienst steekproefsgewijs zal toetsen of het bureau de gemaakte afspraken richting Aanbestedende dienst én fotografen nakomt. De definitieve aanpak op dit punt wordt uitgewerkt in de nog vast te stellen aanbestedingsstukken. Zie ook het antwoord op vraag 36.
54		Hoe wordt getoetst of Opdrachtnemer op objectieve basis fotografen toelaat tot de pool, welke vrijheden kunnen opdrachtgevers en opdrachtnemer zich hierin permitteren?	Zie het antwoord op vraag 53.
55		Sluiten de fotografen een overeenkomst met de Rijksoverheid of met de Opdrachtnemer?	Zie het antwoord op vraag 50.
56		Begrijpen wij goed dat elke fotograaf die aan de eisen voldoet kan toetreden tot de pool en dat de Opdrachtnemer geen enkele invloed heeft op de keuze van de fotograaf?	Zie het antwoord op vraag 36.
57		In de mail van het beeldcentrum van 8-6-21 van 13:58 stelt u dat fotografen via het gekozen bureau opdrachten	Er is geen sprake van 'eigen fotografen', omdat er een geheel nieuwe poule wordt opgezet. Het uurtarief dat geldt voor alle

		kunnen uitvoeren tegen een gegarandeerd tarief. Hoe zorgt u dat de Opdrachtnemer niet alleen zijn eigen foto's naar voren schuift maar ook de overige foto's uit de pool in aanmerking komen voor opdrachten? Hoe gaat het selecteren van foto's precies in zijn werk?	foto's in deze poule wordt in de aanbesteding voorgeschreven. Zie verder het antwoord op vraag 36.
58		Komt er een verplichting van dat bureau (<i>refererend aan vraag 19</i>) om freelance foto's te contracteren die niet nu al bij dat bureau zijn aangesloten? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?	Nee. Het bureau dat wordt gecontracteerd voor opdracht fotografie aanvaardt de opdracht om op basis van voorgeschreven kwaliteits- en selectiecriteria een nieuwe poule samen te stellen.
59		Welke criteria gelden er dan voor dat bureau? En hoe zorgt u ervoor dat dit bureau niet alleen zijn eigen foto's naar voren schuift?	Zie het antwoord op vraag 50 en 57.
60		Het bureau wordt gekozen op prijs/kwaliteit. Maar hoe worden de foto's gekozen/geselecteerd. Hoe kan ik als ZZP-er deelnemen zodat ik mijn diensten kan blijven verlenen aan de opdrachtgevers binnen de overheid. Komen er binnen de aanbesteding afspraken die ervoor gaan zorgen dat de opdrachtgever zelf de fotograaf mag uitzoeken waar hij mee samen wilt werken. En ook dat de opdrachtgever rechtstreeks de foto's kan benaderen om de lijnen kort te houden. Waarbij ook direct contact is over de vergoedingen en niet dat er een onnodig deel afgestaan moet worden aan een fotobureau. (Dit is aan de hand geweest bij de schrijvers binnen de overheid).	Wanneer eenmaal een bureau is gecontracteerd voor de raamovereenkomst, kunnen foto's (die aan bepaalde objectieve eisen voldoen) tijdens de looptijd van de overeenkomst in de poule in- en uitstappen. De kwaliteits- en selectiecriteria van deze poule worden in de aanbesteding voorgeschreven, zie ook het antwoord op vraag 36. Uitgangspunt is dat de opdrachtnemer de meest passende fotograaf/foto's voorstelt/matcht. Het definitieve proces daaromtrent zal in de aanbestedingsstukken worden uitwerkt. Voorts kunnen de opdrachtgever en fotograaf rechtstreeks met elkaar schakelen over uitvoering van de nadere opdracht, zodra een nadere opdracht door opdrachtgever is gegund aan het bureau, en er een passende fotograaf is gevonden. Zie het antwoord op vraag 22. Zie voor wat betreft de vergoedingen het antwoord op vraag 40.
61		Ook als de betreffende fotograaf niet is aangesloten bij het bureau wat de aanbesteding wordt gegund? (<i>refererend aan vraag 65</i>) Invloed op de keuze van een fotograaf wordt in de huidige aanbesteding als prettig ervaren, soms zelfs essentieel. Hiermee kan een jarenlange en vaak bestendige relatie	Opdrachten voor opdracht fotografie die binnen de scope van de aanbesteding vallen mogen uitsluitend onder de raamovereenkomst worden verstrekt. Dat betekent dat een fotograaf in de poule moet zitten om opdrachten voor de Rijksoverheid te kunnen uitvoeren. Het is daarnaast inherent aan periodieke aanbestedingen dat het niet vanzelfsprekend is dat na afloop van een raamovereenkomst de dienstverlening kan worden voortgezet met dezelfde leverancier(s).

		tussen opdrachtgever en fotograaf worden gecontinueerd.	
62		welke ruimte zal er bestaan voor de verkozen partij om - ter nakoming van genoemde verantwoordelijkheden- eigen voorwaarden en criteria aan fotografen te stellen?	Met het oog op de eigen bedrijfsvoering kan het bureau afspraken maken met fotografen in de poule omtrent aanlevering van foto's, het indienen van facturen en andere processtappen die onderdeel zijn van de opdracht. Zie verder het antwoord op vraag 50.
63		heeft de Aanbestedende Dienst in aanmerking genomen dat de artistieke vrijheid (de vrijheid van expressie) onder druk kan komen te staan indien fotografen gedwongen worden om te werken volgens van te voren door één partij vastgestelde kwaliteitscriteria?	De kwaliteitscriteria ten aanzien van foto's worden niet door het bureau voorgeschreven.
64		De Aanbestedende Dienst geeft aan dat de verkozen partij voor wat betreft opdrachtfotografie verantwoordelijk zal zijn voor een kwalitatief hoogwaardige fotografenpool, waarbij de Aanbestedende Dienst erop toeziet dat de selectie van deze fotografen op objectieve basis plaatsvindt. Wat verstaat de Aanbestedende Dienst hier onder "kwalitatief hoogwaardig" . Welke criteria worden hier gehanteerd en van wie zijn die criteria afkomstig? Hoe verhoudt zich dat tot de artistieke vrijheid zoals onder meer geborgd in artikel 10 EVRM?	Hiermee wordt bedoeld een fotografenpoule die bestaat uit fotografen die in staat zijn foto's van voldoende creatief en inhoudelijk niveau te leveren. Deze kwaliteitscriteria zullen door de Aanbestedende dienst worden voorgeschreven. Aanbestedende dienst zal hiermee geen inbreuk maken op artikel 10 EVRM.
65		Is het in deze aanbesteding mogelijk voor opdrachtgevers om hun eigen fotograaf te selecteren voor specifieke opdrachten?	Zie het antwoord op vraag 60.
66		Welke criteria gelden er voor de fotografen?	Zie het antwoord op vraag 36.
67		Wordt op die criteria vanuit PDC of de aanbestedende dienst toegezien? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 36 en 53.
68		Komt er een vervolgprocedure of inschrijving voor de zzp-er niet verbonden aan dat ene bureau om toch mee te kunnen doen in de pool fotografen? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 36, 57 en 58.
69		Heeft de overheid invloed op welke fotografen er bij dat gekozen bureau worden ondergebracht? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 36.
70		Hoe gaat het selecteren van fotografen er uit zien nadat het bureau bekend is?	Zie het antwoord op vraag 36.

71		Komt er dan vanuit het PDC (of anders) een nieuwe aanbesteding voor fotografen ten behoeve van dat ene gekozen bureau? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 36.
72		Moet elke inschrijver alle vier de gevraagde soorten fotografie kunnen leveren? Dus ook die drone foto moeten kunnen maken? Zo ja, waarom? (Hierbij sluit u bijna alle zelfstandige fotografen per definitie uit tot deelname aan deze aanbesteding).	Zie het antwoord op vraag 35.
73		u geeft aan betrokken te gaan zijn bij de invulling van de pool van fotografen op welke basis zullen deze wel of niet toegelaten worden, en aan hoeveel fotografen in deze pool denkt u?	Zie het antwoord op vraag 36. Aanbestedende dienst heeft nog niet besloten of er eisen komen ten aanzien van de omvang van de poule.
74		Kunnen opdrachtgevers ook fotografen voordragen voor deze pool?	Fotografen kunnen zichzelf aanmelden bij het bureau.
75		op welke wijze wil de Aanbestedende Dienst borgen dat de gewenste constructie geen bevoordeling van fotografen tot gevolg heeft?	Fotografen zullen worden toegelaten tot de poule op basis van kwaliteits- en selectiecriteria, die worden voorgeschreven voor de Aanbestedende dienst.
76		Op welke wijze garandeert de Aanbestedende Dienst dat een selectie van fotografen op objectieve gronden zal plaatsvinden? Welke andere voorwaarden of grenzen worden hierbij gesteld?	Zie het antwoord op vraag 36 en 75.
77	2.3	Wat betekent precies "waarbij volume feitelijk neerkomt op enkel de matching fee"?	Omdat het bureau van de opdrachtfotografie enkel de vaste vergoeding per opdracht ontvangt, moeten er voldoende opdrachten voor opdrachtfotografie zijn om de opdracht voor een bureau interessant te maken.
78		Door de voorgenomen wijze van aanbesteden zet u alle kleinere bureaus en zelfstandige fotografen buiten spel of worden zij overgeleverd aan de voorwaarden, inclusief het tarief, die de gekozen Opdrachtnemer stelt. Grotere bureaus, die in staat zullen zijn de Beeldbank te leveren, zijn immers in staat om met lagere tarieven te werken. Dit terwijl ZZP'ers al tegen (te) lage tarieven moeten werken. Waarom kiest u ervoor om de Opdrachtnemer het tarief van fotografen te laten vaststellen en het vaste tarief los te laten?	De opdrachtnemer zal niet het uurtarief van de fotografen vaststellen. Zie verder antwoord op vraag 40.
79		Bent u, mede gelet op de maatschappelijke discussie omtrent ZZP'ers, bereid een minimumtarief voor fotografen vast te stellen? Zo nee, waarom niet?	Ja. Zie verder het antwoord op vraag 40.
80		In de mail van het beeldcentrum van 8-6-21 van 13:58 wordt aangegeven: "DPC zal betrokken zijn bij de	Uitgangspunt is dat de opdrachtnemer de meest passende fotograaf/fotografen voorstelt/matcht. Het is uiteindelijk de

		samenstelling van de poule, en opdrachtgevers kunnen met door hen gewenste fotografen uit de poule werken. Natuurlijk hopen we jullie straks weer terug te zien.” Waarom krijgt de Opdrachtnemer een matching fee als de Opdrachtgever vrije keuze heeft in het kiezen van de fotograaf?	opdrachtgever die de keuze maakt voor een bepaalde fotograaf. Overigens wijst Aanbestedende dienst er op dat de vaste vergoeding die het bureau per opdracht mag rekenen, naast matching en het beheren van de poule, ook planning, administratie, metadatering en aanlevering omvat.
81		Wordt het vaste uurloon voor fotografen wat nu in de huidige raamovereenkomst is vast gesteld losgelaten? En zo ja waarom?	Bij het vaststellen van het uurtarief van de fotograaf (zie ook het antwoord op vraag 40) zal worden meegewogen dat een aantal taken door het bureau en niet meer door de fotograaf uitgevoerd zullen worden. Het uurtarief zal om deze reden naar verwachting wat lager liggen dan het (vaste) tarief dat in de huidige raamovereenkomst wordt gehanteerd. De fotograaf ontvangt uiteindelijk wel dit volledige uurtarief. Het bureau zal hierop geen marge mogen inhouden.
82		In de mail van <i>[naam medewerker Beeldcentrum/DPC]</i> die de fotografen hebben ontvangen op 8 juni, staat dat we kunnen blijven werken voor een gegarandeerd tarief. Ik denk dat het belangrijk is om de bestaande voorwaarden/tarieven te waarborgen. Anders krijgt het fotobureau wel een hele sterke positie waarbij ik als ZZP-er afhankelijk wordt van wat ik krijg aangeboden. Als er teveel concurrentie komt in prijs, waarbij de prijs onder de vergoeding zou komen zoals hij er nu staat, dan kan ik mijn diensten niet meer aanbieden op de manier waarop ik dat nu doe. Dat is met aandacht, voorbereiding, tijd en kwaliteit.	Zie het antwoord op vraag 40 en 81.
83		In de vooraankondiging aanbestedingsprocedure stelt u onder 3.3 dat opdrachtnemer een vast tarief stelt voor de fotograaf. Op dat tarief wordt in de aanbestedingsprocedure geconcurrereerd. De tarieven van fotografen staan al jaren onder druk. Voor ieder uur dat ik binnen het huidige raamcontract betaald krijg, werk ik er 4. Niet alleen de fotografie zelf, voorbereiding, maar ook beeldbewerking, administratie, het meedoen aan aanbestedingen, scholing, investeringen doen, etc. etc. vallen daarin. Is er voor u ook een minimumtarief voor fotografen waaronder de opdrachtnemer gaat werken?	Ja. Zie verder het antwoord op vraag 40 en 81.

		Zo nee, waarom niet?	
84		Op basis van welke factoren, en door welke partij(en), zal het gegarandeerde uurtarief worden vastgesteld?	Zie het antwoord op vraag 40 en 81.
85		De Aanbestedende Dienst heeft voor het subgunningscriterium 'prijs' prijscomponenten geïdentificeerd, waarbij inschrijvers wordt gevraagd om hierbij tarieven in te dienen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gelimiteerd of ongelimiteerd, exclusief of niet-exclusief gebruiksrecht. De door de inschrijvers aangeleverde tarieven zullen - gelet op het gunningscriterium 'meest voordelige inschrijving' - mede bepalend zijn voor het aanbesteden aan één partij. Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de situatie dat fotografen hiermee zowel onderhandelingsruimte wordt ontnomen om per opdracht te bepalen welke vergoeding daar tegenover moet staan? Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de situatie dat in deze constellatie de bevoegdheden welke de fotografen als makers toekomen op grond van de Auteurswet (auteursrechten en persoonlijkheidsrechten) ernstig worden beperkt, nu fotografen reeds op voorhand moeten instemmen met toestemming voor het gebruik van hun werk, nog voordat het werk is gemaakt? Hoe, tot slot, verhoudt dit zich naar de mening van de Aanbestedende Dienst met de kansen van fotografen om te worden toegelaten tot een fotografenpool en daarmee opdrachten voor de Rijksoverheid te verwerven?	Zie voor wat betreft de vraag over de vergoeding het antwoord op vraag 40, 81 en 84. Het ligt voor de hand om vóór aanvang van een nadere opdracht afspraken te maken over gebruiksrecht en auteursrecht. Deze afspraken zullen op het niveau van de raamovereenkomst worden gemaakt. Daardoor zijn ze van toepassing op alle nadere opdrachten. Bij opdrachtfotografie is er standaard sprake van ongelimiteerd exclusief gebruiksrecht. De fotograaf behoudt op deze manier de (niet-overdraagbare) persoonlijkheidsrechten op het gemaakte werk en kan de opdrachtgever foto's gebruiken zonder beperking in frequentie en situaties. Aanbestedende dienst ziet hierin geen beperking van de kansen van fotografen om te worden toegelaten tot de poule en opdrachten voor de Rijksoverheid te verwerven.
86		Het is bij dit soort contracten gebruikelijk dat overtredingen van het contract worden beboet, maar die boetes zijn vaak te hoog en daarom niet proportioneel. Hoe zorgt u ervoor dat de risico's van deze opdracht, bijvoorbeeld met betrekking tot boetes bij het niet-nakomen van bepalingen uit de overeenkomst, proportioneel verdeeld zijn tussen Opdrachtnemer, Opdrachtgever en fotograaf?	De contractvoorwaarden en eventuele boetebepalingen zijn nog niet bekend. Aanbestedende dienst zal zich bij het opstellen daarvan rekenschap geven van belangen van de markt en daarbij het proportionaliteitsbeginsel in acht nemen.
87		Zou u willen overwegen de Beeldbank en de opdracht fotografie als twee afzonderlijke opdrachten aan te gaan besteden? Zo nee, waarom niet?	Ja. Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.

88		Door te eisen dat de Opdrachtnemer zowel de opdracht fotografie als Beeldbank kan leveren, kunnen feitelijk maar één of enkele leveranciers inschrijven op deze aanbesteding. Dit terwijl de markt voor fotografen zo is ingericht dat heel veel fotografen op freelancebasis werken en deze zelfstandige fotografen het grootste gedeelte van de markt vormen. Door te eisen dat de Opdrachtnemer zowel Beeldbank als opdracht fotografie kan leveren, schrijft u de opdracht feitelijk toe naar één leverancier en zet u zelfstandige fotografen buiten spel. Kunt u toelichten waarom u van mening bent dat u deze aanbesteding niet naar één leverancier toe heeft geschreven?	Zie het antwoord op vraag 46 en mededeling 2.
89		U geeft aan dat u 'niet anders kan' dan de opdracht voor fotografiediensten te gunnen aan één partij die ook een Beeldbank moet leveren. Kunt u toelichten waarom u de Beeldbank en de opdracht fotografie niet aanbesteedt als twee afzonderlijke opdrachten?	Zie het antwoord op vraag 46 en mededeling 2.
90		heeft de Aanbestedende Dienst bij haar overwegingen en onderzoek de mogelijke of waarschijnlijke effecten betrokken die het gunnen van zowel opdracht fotografie als beeldbank fotografie tot gevolg (kunnen) hebben? Zo ja, waar blijkt dat uit? Kunt u bij uw antwoord de wettelijk voorgeschreven proportionaliteitseis betrekken?	Aanbestedende dienst heeft in de afwegingen die geleid hebben tot de voorgenomen aanpak van de aanbesteding(en) acht geslagen op de effecten die dit kan hebben op zowel marktpartijen als deelnemende opdrachtgevers en op het proportionaliteitsbeginsel. Voor zover de gestelde vraag betrekking heeft op het samenvoegen van opdracht fotografie en beeldbank fotografie, wijst Aanbestedende dienst op het antwoord op vraag 46 en mededeling 2.
91		De Aanbestedende Dienst geeft aan dat de dienstverlening de advisering omvat over fotografiediensten, de levering en beschikbaarstelling van bestaand fotomateriaal ('beeldbank fotografie') en kwalitatief hoogwaardige matching van opdrachtgevers met een fotograaf ('opdracht fotografie'). De Aanbestedende Dienst wil hiertoe een raamovereenkomst afsluiten met één opdrachtgever. De koppeling beeldbank fotografie en opdracht fotografie is niet de meest logische, nu het eerste meer ziet op archiefwerk en het tweede op de uitoefening van een actueel en levend beroep. Het heeft tevens tot gevolg dat de partijen die kunnen meedingen in de aanbestedingsprocedure zeer aanmerkelijk wordt verkleind. De facto kan dit namelijk alleen een partij zijn	Zie het antwoord op vraag 46 en mededeling 2.

		die beschikt over een beeldbank die tegemoetkomt aan de (zeer diverse) vraag van de Rijksoverheid (zie ook: 3.3. Gunningscriteria). De gevolgen van deze koppeling zijn daarom verstrekkend, zeker voor de talloze freelance fotografen die tot nu toe op eigen titel overheidsopdrachten hebben kunnen aannemen en uitvoeren. Op dit onderdeel hebben de marktpartijen de volgende vragen: Wat is de noodzaak voor de Aanbestedende Dienst om opdrachtfotografie en beeldbankfotografie aan één partij te gunnen?	
92		Is er ruimte voor freelance fotografen niet verbonden aan een bureau om op deze EU aanbesteding in te schrijven? Zo ja, hoe dan? Zo, nee bent u dan bereid de aanbesteding zo te formuleren dat de kleine zelfstandigen zich ook zelfstandig kan inschrijven? Zo nee, waarom niet?	Ja. Zie het antwoord op vraag 36.
93		Bent u ervan op de hoogte dat met het koppelen van fotografiediensten en het beschikken over een beeldbank er voor individuele fotografen geen plek meer is om in te schrijven, is dat uw streven en zo ja waarom?	Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.
94		Het gegeven dat er gezocht zal worden naar 1 bureau dat zowel fotografiediensten aan kan bieden én een beeldbank beheert in Nederland beperkt is tot een zeer klein aantal partijen is dat bekend?	Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.
95		De marktpartijen betwisten de conclusie van de Aanbestedende Dienst dat er 'voldoende marktpartijen in staat zijn om zowel een beeldbank aan te bieden als opdrachtfotografie aan te bieden'. De marktpartijen zijn als beroepsorganisaties en beroepsfotograaf zeer goed op de hoogte van deze markt en weten dat er slechts één partij in Nederland is die én over een beeldbank beschikt die zal kunnen voldoen aan de vraag van de Rijksoverheid, én als agent/tussenpersoon zal kunnen optreden bij rijksopdrachten voor fotografie. Dit is de monopolist die ook bedoeld wordt in bijlage 1 bij de Vooraankondiging. Een en ander zal tot gevolg hebben dat vrijwel alle fotografie in opdracht van het Rijk in handen komt van één commerciële partij.	Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.

		Kan de Aanbestedende Dienst inzicht geven in welke marktpartijen haars inziens in aanmerking zouden kunnen komen voor de aanbesteding van de fotografiediensten?	
96	Percelen	De Aanbestedende Dienst geeft aan dat de raamovereenkomst voor fotografiediensten niet wordt verdeeld in percelen, omdat dit niet op een efficiënte en logische wijze is te bewerkstelligen. Ook moet er voldoende volume in opdrachten zitten voor potentiële opdrachtnemers. Het niet opdelen in percelen heeft, aldus de Aanbestedende Dienst, geen gevolgen voor de toegankelijkheid van het MKB. Kan de Aanbestedende Dienst bovenomschreven aannames substantiëren, bijvoorbeeld met data of onderzoeksresultaten?	Zowel grote als kleine bureaus, al dan niet nog op te richten, en zelfstandige fotografen maken allen deel uit van het MKB. Er zijn voldoende partijen die kunnen kwalificeren voor de raamovereenkomsten. Overigens wijst de Aanbestedende dienst erop dat inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.
97		Op grond waarvan heeft de Aanbestedende Dienst tot de conclusie kunnen komen dat het niet opdelen van de aanbesteding in percelen geen gevolgen heeft voor het MKB?	Zie het antwoord op vraag 96.
98		Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de mededingingsrechtelijke gevolgen van het koppelen van opdrachtfotografie en beeldbankfotografie en het gunnen daarvan aan één partij?	Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.
99		In paragraaf 2.2. motiveert de Aanbestedende Dienst waarom er is gekozen voor clustering van de disciplines opdracht fotografie en (illustratieve) beeldbankfotografie. De Aanbestedende Dienst lijkt daarbij vooral de nadruk te leggen op de bij de Rijksoverheid zelf levende wensen op dit vlak. Daarnaast refereert de Aanbestedende Dienst aan een marktonderzoek, waaruit zou blijken dat er voldoende marktpartijen in staat zijn om zowel een beeldbank aan te bieden als opdrachtfotografie te verzorgen. De wens om beeldbankfotografie en opdrachtfotografie te gunnen aan één opdrachtnemer leidt, aldus de Aanbestedende Dienst, tot een aanzienlijke besparingen en een efficiency-slag. Daarbij wordt, zo stelt de Aanbestedende Dienst, "buitenproportionele inspanning"	Inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.

		vermeden. De samenvoeging van deze disciplines heeft naar de mening van de Aanbestedende Dienst geen gevolgen voor de toegankelijkheid van het MKB voor deze opdracht. Bovenomschreven aannames van de Aanbestedende Dienst leid en bij de marktpartijen tot de volgende vragen: Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de (rechtmatigheid van de) gewenste clustering in het licht van de Aanbestedingswet, waarin is bepaald dat aanbestedende diensten opdrachten niet onnodig moeten clusteren? Welke noodzaak ziet de Aanbestedende Dienst bij deze clustering, in aanmerking genomen dat beeldbankfotografie en opdrachtfotografie uit de aard der zaak geheel verschillende disciplines zijn?	
100		Het onnodig samenvoegen van verschillende opdrachten is in strijd met het clusterverbod zoals neergelegd in art. 1.5 van de Aanbestedingswet. Opdrachten mogen slechts worden samengevoegd als daarbij is gelet op de samenstelling van de relevante markt en de invloed van de samenvoeging op de toegang tot de opdracht voor het midden- en kleinbedrijf, de organisatorische gevolgen en risico's van de samenvoeging van de opdrachten voor de aanbestedende dienst én de ondernemer en de mate van samenhang van opdrachten. Uitgangspunt is bovendien dat de aanbestedende dienst de opdracht opdeelt in meerdere percelen, tenzij hij dat niet passend acht. In dat geval moet goed worden gemotiveerd waarom de opdracht niet wordt opgedeeld in percelen. In dit geval beperkt u door het samenvoegen van de opdrachten voor opdrachtfotografie en beeldbank de kansen voor kleinere bureaus en zelfstandige fotografen, die niet beschikken over een (grote) beeldbank voor illustratieve fotografie. Dat zelfstandige fotografen kunnen toetreden tot een pool, doet daar niets aan af. Zij kunnen immers niet zelfstandig inschrijven op de aanbesteding en kunnen dus ook niet zelfstandig het tarief bepalen waarvoor zij hun opdrachten zouden willen	Ja, ook zelfstandige fotografen en kleinere bureaus kunnen al dan niet in combinatie inschrijven op de aanbestedingen. Zie ook het antwoord op vraag 36. Overigens wijst de Aanbestedende dienst erop dat inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2.

		uitvoeren. Bovendien lijkt u geen rekening te hebben gehouden met de verhouding tussen grote en kleine(re) bedrijven. Dat slechts een of enkele grotere bedrijven in staat zouden zijn in te schrijven op deze aanbesteding, staat niet in verhouding tot het aantal kleinere bedrijven en zelfstandigen die niet kunnen inschrijven op de opdracht. De enige motivering die u geeft is dat het voor u organisatorisch moeilijk te regelen is om minicompenties te organiseren en dat er voldoende toegang zou zijn voor het MKB, maar deze motivering snijdt geen hout. De noodzaak om op deze wijze aan te besteden ontbreekt. Bent u bereid de aanbesteding zo aan te passen dat ook zelfstandige fotografen en kleinere bureaus in staat zijn zelfstandig in te schrijven op deze aanbesteding.	
101		Is de Aanbestedende Dienst zich ervan bewust dat het toekennen van de in paragraaf 2.1. opgesomde verantwoordelijkheden aan één partij, deze partij een bijzonder grote macht en invloed geeft over wie in Nederland in aanmerking komt voor overheidsopdrachten? Vindt de Aanbestedende Dienst dit verantwoord en zo ja, op welke gronden?	Aanbestedende dienst is het niet eens met uw stelling dat één partij een bijzonder grote macht krijgt. Allereerst wijst de Aanbestedende dienst erop dat inmiddels is besloten om opdracht- en beeldbankfotografie los te koppelen. Zie verder mededeling 2. Het doel van deze aanbesteding opdracht-fotografie is om één bureau te contracteren dat, in samenspraak met opdrachtgevers, een poule van fotografen selecteert om opdrachten binnen de raamovereenkomst uit te voeren. Aanbestedende dienst stelt de kwaliteits- en selectiecriteria van de fotografenpool op. Fotografen die voldoen aan deze eisen/criteria zullen tot de poule kunnen worden toegelaten en in aanmerking komen voor de fotografieopdrachten.
102		Geven opdrachtgevers, dus (de mensen op) de organisatieonderdelen die concrete foto-opdrachten uitzetten, aan u terug dat de huidige vorm niet (goed genoeg) werkt? <i>(refererend aan vraag 107)</i>	Nee, Aanbestedende dienst heeft dergelijke signalen niet ontvangen van aan de huidige raamovereenkomst deelnemende organisaties.
103		Is hier onderzoek naar gedaan? <i>(refererend aan vraag 102)</i>	De Aanbestedende dienst heeft verschillende opdrachtgevers binnen de Rijksoverheid geconsulteerd om de ervaringen met de huidige raamovereenkomsten, verbeterpunten en (eventuele nieuwe/groeiende) behoeftes ten behoeve van de nieuwe aanbesteding op te halen.
104		Wil en zult u die onderzoeksresultaten met mij delen? <i>(refererend aan vraag 103)</i>	Nee, deze exacte onderzoeksresultaten deelt de Aanbestedende dienst niet. De resultaten zijn verwerkt in de inkoopoplossing die beschreven en onderbouwd is in de vooraankondiging en de

			antwoorden op de vragen in dit document.
105		Voor wie, en in welke vorm, zijn de eventuele verbeteringen ten opzichte van de huidige constructie (direct contact tussen fotograaf en eindgebruiker, het directe gebruik van de bestaande Mediatheek Rijksoverheid door de fotograaf) merkbaar? <i>(refererend aan vraag 107)</i>	Er zijn, naar het oordeel van de Aanbestedende dienst, duidelijke voordelen van de nieuwe inkooplossing voor fotografen: • In deze nieuwe opzet hoeven individuele fotografen niet langer zelfstandig mee te dingen in een Europese aanbesteding. • De individuele fotografen hoeven voorts niet langer rekening te houden met inkoopprocessen en -systemen van afzonderlijke rijksorganisaties. • Het uitvoeren van opdrachten wordt makkelijker voor fotografen, omdat lasten inzake bijvoorbeeld portretrecht en AVG en het gemetadateerd aanleveren van de foto's in de Mediatheek worden belegd bij het bureau. • In de nieuwe opzet wordt het bureau verantwoordelijk voor aanlevering van foto's in de Mediatheek. Dit alles beperkt de administratieve lasten voor een individuele fotograaf. Verder is het in de nieuwe opzet mogelijk voor fotografen om gedurende de looptijd van de raamovereenkomst toe te treden tot de fotografenpoule, iets wat in de huidige constructie niet mogelijk is. Verder is er ook in de nieuwe opzet direct contact tussen opdrachtgever en fotograaf mogelijk. Zie het antwoord op vraag 22.
106		Is kostenbesparing het hoofddoel van deze nieuwe vorm Fotografiediensten van de Rijksoverheid? Zijn er andere motieven om voor de constructie te gaan van 1 tussenliggende partij?	De inkoopoplossing zal niet leiden tot kostenbesparing. Zie verder het antwoord op vraag 105.
107		Waarom heeft u besloten de afscheid te nemen van de huidige vorm van de invulling van de Fotografiediensten van de Rijksoverheid?	Hierbij hebben verschillende overwegingen een rol gespeeld, zie de onderbouwing in de vooraankondiging en ook de voordelen zoals benoemd in het antwoord op vraag 105.
108		Heeft de Aanbestedende Dienst bij deze keuze in aanmerking genomen dat- met name bij opdrachtfotografie - dit de positie van zelfstandig werkende fotografen aanmerkelijk verzwakt? Immers niet alle fotografen zullen (kunnen) worden aangesloten bij de gewenste fotografenpool.	Aanbestedende dienst onderschrijft niet dat de positie van fotografen wordt verzwakt, zoals door u gesteld. In de huidige raamovereenkomsten met 39 fotografen is er geen mogelijkheid voor andere fotografen om gedurende de looptijd opdrachten voor de Rijksoverheid uit te voeren. In de beoogde raamovereenkomst is deze mogelijkheid er wel, omdat fotografen (die voldoen aan vooraf

			vastgestelde kwaliteits- en selectiecriteria voldoen) gedurende de looptijd van de raamovereenkomst kunnen instappen. Zie verder het antwoord op vraag 36.
109		Is de Aanbestedende Dienst bereid het onderzoek waaraan zij refereert aan de marktpartijen ter beschikking te stellen of anderszins openbaar te maken? Zo niet, waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 104.
110	3.1	Wat bedoelt u exact met "overzichtelijk"? Welke zijn de marktpartijen waarop u doelt?	Vraagsteller refereert aan de zin "Het totaal aantal marktpartijen dat in aanmerking komt voor de opdracht is naar verwachting overzichtelijk waardoor een voorselectie niet voor de hand ligt." Hierin staat overzichtelijk voor een beperkt aantal (minder dan 10) marktpartijen.
111		U geeft aan een marktonderzoek te hebben gedaan om te bezien of er voldoende partijen zijn die zowel opdrachtfoto's als beeldbank illustratieve foto's kunnen leveren. Op welke wijze heeft u dit marktonderzoek uitgevoerd?	Het marktonderzoek is, ingegeven door de samenstelling van de markt, op basis van deskresearch uitgevoerd.
112		Kunt u de resultaten van het marktonderzoek met ons delen? Zo nee, waarom niet?	Nee, deze exacte onderzoeksresultaten deelt de Aanbestedende dienst niet. De resultaten zijn verwerkt in de inkoopoplossing die beschreven en onderbouwd is in de vooraankondiging en de antwoorden op de vragen in dit document.
113		Heeft u ook de zelfstandige foto's betrokken bij het onderzoek? Zo nee, waarom niet?	Foto's zijn niet persoonlijk betrokken geweest. Er is uitvoerig deskresearch uitgevoerd.
114		Kunt u de resultaten van het marktonderzoek nader toelichten?	Zie het antwoord op vraag 112.
115		Bent u bekend met de Actieagenda Beter aanbesteden (min EZK 2018)? Zo ja, hoe heeft u dit geïmplementeerd in de nagestreefde opzet van deze aanbesteding?	Ja. De Aanbestedende dienst heeft bijvoorbeeld de vooraankondiging en deze vragenronde gehouden, in het kader van goede communicatie tussen Aanbestedende dienst en ondernemers. Daarnaast heeft de Aanbestedende dienst - in het kader van kennis van de markt - ook andere aanbestedende diensten gesproken en (markt)kennis uitgewisseld. Zo zijn niet alleen opdrachtgevers binnen de Rijksoverheid geconsulteerd maar ook daar buiten. Daarnaast heeft Aanbestedende dienst bij deze inkoopoplossing rekening gehouden met gerechtvaardigde belangen van zowel deelnemende opdrachtgevers als marktpartijen. Veel van de onderwerpen op de Actieagenda komen echter pas aan de orde bij de uitwerking van de aanbestedingsstukken.
116		Hoe heeft u bij deze aanbesteding invulling gegeven aan de Actieagenda beter aanbesteden (EZK, 2018)?	Zie het antwoord op vraag 115.

117		Bent u op de hoogte van de positie van de freelancende fotografen in de samenwerking met ANP/HH?	Aanbestedende dienst kan hierop niet goed antwoorden, omdat onduidelijk is op welke 'positie' wordt bedoeld in de vraagstelling.
118		Bent u op de hoogte van het feit dat de kwetsbare positie van de freelancers de belangenorganisaties NVJ/NVF/Dupho ertoe gebracht heeft om met deze marktbepalende partij (zeer moeizame) onderhandelingen aan te gaan? (zonder bevredigend resultaat voor de fotografen)?	Nee, daarvan zijn wij niet op de hoogte.
119		Wanneer op punt 7 (vraag 112) bevestigend is geantwoord; is er dan wel sprake van een 'open aanbesteding'?	Aanbestedende dienst kan deze vraag niet goed beantwoorden, omdat uit de vraagstelling niet duidelijk blijkt wat wordt bedoeld met "open aanbesteding" .
120		Bent u van mening dat het een reële eis is om deze specialistische fotografie binnen het eisenpakket gelijk te stellen aan de eis van portret-/thema-/eventfotografie? Oftewel, wanneer het verreweg het overgrote deel van de opdrachten uit NIET specialistische opdrachtfotografie bestaat, is het dan volgens u redelijk om toch te eisen dat men ook bv drone-fotografie aan kan bieden? Ook wanneer dat ertoe zou kunnen leiden dat de inschrijver zich niet kan kwalificeren voor de overige, veel relevantere fotografie?	Nee, die mening deelt Aanbestedende dienst niet. Het bureau kan bij het samenstellen van de poule rekening houden met voldoende representatie van de vier gevraagde soorten fotografie. Het deelnemen aan deze poule verplicht een gespecialiseerd fotograaf niet om exclusief opdrachten binnen deze poule te verrichten, waardoor het goed denkbaar is dat hij of zij slechts sporadisch wordt ingeschakeld door het bureau. Zie ook het antwoord op vraag 35.
121		Bent u bereid voor de specialistische fotografie een aparte aanbesteding uit te (laten) schrijven? En zo nee, waarom niet?	Nee. Zie verder het antwoord op vraag 120 en vraag 35.
122		Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de marktmacht van de partij aan wie de opdracht gegund wordt, zeker nu de Aanbestedende Dienst zelf constateert dat het zwaartepunt in de te sluiten raamovereenkomst zal komen te liggen bij opdrachtfotografie?	Aangezien de opdracht nog niet is gegund, en dus niet bekend is wie de opdracht gaat uitvoeren, kan deze marktmacht nog niet worden beoordeeld. Overigens bestrijdt Aanbestedende dienst dat er sprake van zou zijn dat maar één partij voor gunning in aanmerking zou kunnen komen, zoals de vraag mogelijk suggereert. Tot slot wijst Aanbestedende dienst op het feit dat opdrachtfotografie en beeldbankfotografie worden losgekoppeld. Zie mededeling 2.
123		(Refererend aan vraag 122) Onderschrijft de Aanbestedende Dienst dat de bedoelde monopolist voldoet aan veel, zo niet alle criteria voor gunning van de opdracht?	Niet duidelijk is, aan welke monopolist wordt gerefereerd in de vraag. Voorts benadrukt Aanbestedende dienst dat er niet slechts één enkele partij is die zou kunnen voldoen aan de (overigens nog definitief vast te stellen) criteria voor gunning van de raamovereenkomsten voor opdrachtfotografie en beeldbankfotografie. Zie verder het antwoord op vraag 46.
124		Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de (rechtmatigheid van de} voorgenomen aanbestedingsprocedure, indien toepassing van de gunningscriteria reeds op voorhand zou uitwijzen dat er	Zie het antwoord op vraag 123.

		maar één partij geschikt is?	
125		Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst het risico dat het verzorgen van fotografie voor of ten behoeve van het Rijk in handen komt van één commerciële partij, met name ook gelet op de mededinging en de aanmerkelijke marktmacht?	Naast de Rijksoverheid zijn er nog vele grote en kleine opdrachtgevers voor fotografiediensten in Nederland. Daarnaast wijst Aanbestedende dienst op het feit dat opdrachtfotografie en beeldbankfotografie worden losgekoppeld. Zie ook het antwoord op vraag 123.
126		Hoe wenselijk acht de Aanbestedende Dienst de situatie dat een groot deel van als zelfstandig beroepsbeoefenaar opererende fotografen voor hun inkomen afhankelijk wordt van een partij, die een monopolie krijgt op een groot deel van de rijksopdrachten voor fotografie?	Aanbestedende dienst onderschrijft uw stelling niet dat fotografen voor hun inkomen afhankelijk wordt van een partij. Op basis van de ervaring in de huidige raamovereenkomst kan Aanbestedende dienst opmerken dat een overgroot deel van de 39 gecontracteerde fotografen voor een substantieel deel van hun inkomsten afhankelijk moet zijn van andere opdrachtgevers. Zie ook het antwoord op vraag 125 en vraag 40.
127	Openbare procedure	De Aanbestedende Dienst onderbouwt haar keuze voor het uitvoeren van een Europese openbare aanbestedingsprocedure door de grote en de samenstelling van de markt. Aangeven wordt dat er voldoende marktpartijen zijn die zich bezig houden met fotografiediensten en tot het MKB behoren. De Aanbestedende Dienst stelt dat het totaal aantal marktpartijen echter van een zodanige omvang is dat een voorselectiefase niet voor de hand ligt. Kan de Aanbestedende Dienst bovenomschreven aannames substantiëren, bijvoorbeeld door het onderzoek waarop deze aannames zijn gebaseerd openbaar te maken?	Zie het antwoord op vraag 112.
128	Geschiktheid seisen	Ten aanzien van de geschiktheid van de partij die voor de aanbesteding in aanmerking komt geeft de Aanbestedende Dienst twee hoofdlijnen, één gericht op opdrachtfotografie en één gericht op beeldbankfotografie. Voor de opdrachtfotografie geldt dat er ervaring moet zijn met het inzetten van fotograferen/fotoproducties voor specifieke fotografieopdrachten. Voor de beeldbankfotografie geldt dat de ervaring gericht moet zijn op het beheer, onderhoud en beschikbaar stellen van een beeldbank met illustratieve fotografie. De Aanbestedende Dienst	Zie mededeling 2 en het antwoord op vraag 46.

		voegt hier aan toe dat voor beiden disciplines geldt dat het vereiste volume waarmee de ervaring moet worden aangetoond nader zal worden beschreven in de aanbestedingsstukken van de aangekondigde opdracht. De marktpartijen merken op dat de geschiktheidseisen voor beiden geclusterde disciplines zoals hier omschreven maken dat alleen de eerder genoemde monopolist aan deze eisen zal kunnen voldoen. Een en ander komt er op neer dat de uitkomst van de aanbestedingsprocedure reeds op voorhand zal komen vast te staan, hetgeen niet rechtens is. De marktpartijen wijzen er op dat met name de geschiktheidseisen voor de beeldbankfotografie een grootschalige en kostbare organisatie vereist, waarbij ook niet-fotograferend personeel betrokken zal moeten zijn, hetgeen een volstrekt andere bedrijfsstructuur vergt dan bij opdracht Fotografie, zeker gelet op de verantwoordelijkheden die de Aanbestedende Dienst aan die discipline stelt, zie paragraaf 2.1. Hoe beoordeelt de Aanbestedende Dienst de conclusie dat de gestelde geschiktheidseisen uiteindelijk maar één partij kunnen aanwijzen die aan beiden eisen zal kunnen voldoen, te weten de monopolist zoals bedoeld in bijlage 1?	
129		In de mail van het beeldcentrum van 8-6-21 van 13:58 wordt aangegeven dat er op basis van de Aanbestedingswet niet op dezelfde wijze als de vorige aanbesteding kan worden aanbesteed omdat u dan minicompetities moet organiseren. De wijze waarop u deze aanbesteding heeft ingericht, wekt de indruk dat u deze wijze van aanbesteden enkel hebt gekozen omdat u geen zin heeft om minicompetities te organiseren. Daarbij ziet u echter over het hoofd dat het mogelijk is om met meerdere partijen een raamovereenkomst te sluiten en op basis van in de raamovereenkomst opgenomen voorwaarden opdrachten kan gunnen. Waarom kiest u daar niet voor?	De indruk dat Aanbestedende dienst geen zin zou hebben om mini-competities te organiseren, bestrijdt Aanbestedende dienst uitdrukkelijk. De Rijksoverheid en ook DPC/AZ beheren tal van raamovereenkomsten waaronder mini-competities worden gehouden. Aanbestedende dienst heeft echter ook de plicht – vanuit het proportionaliteitsbeginsel – om de lasten van zowel markt als overheid in de gaten te houden bij het vormgeven van een inkooplossing. Bij het houden van een mini-competitie bij elke nadere fotografieopdracht, zouden de lasten te groot zijn en niet proportioneel (nog daargelaten dat de doorlooptijd van zo'n mini-competitie zich niet verhoudt tot de termijn waarop dergelijke opdrachten gegund moeten worden). Indien sprake is van een raamovereenkomst met meerdere partijen dient in uitgangspunt een mini-competitie plaats te vinden.

			Indien alle voorwaarden vooraf zijn bepaald in de raamovereenkomst hoeft dat niet, volgens de wet. Omdat bij fotografieopdrachten de voorwaarden nog niet vaststaan op het moment van het aanbesteden van de raamovereenkomst, kan van deze vorm geen gebruik worden gemaakt.
130		U stelt dat "verdere concurrentiestelling (...) niet in verhouding staat tot de omvang van de nadere opdrachten en daarmee een buitenproportionele inspanning van zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers verlangt". Kunt u dit nader toelichten en uitleggen op welke manier deze aanbesteding dat probleem wegneemt en niet slechts in de keten verplaatst?	Zie het antwoord op vraag 131.
131		1. Is er sinds de vorig aanbesteding fotografie uit 2017 iets veranderd in de Aanbestedingswet? Zo ja, heeft dit te (o.a.) maken met de zgn 'minicompentie' die u noemt? 2. Wat wordt hier precies mee bedoelt? 3. Wanneer is deze minicompentie van toepassing (formaat opdracht/kosten/tijd)? 4. Geldt dit ook bij een vast uurtarief waaraan alle fotografen zich houden zoals bij het huidige raamcontract? 5. Geldt dat ook voor ZZP-ers waarvan de tarieven al zoveel jaren onder druk staan? 6. Kan hieraan worden afgeweken op een andere manier dan alle fotografiediensten aan één partij te gunnen? Zo ja, hoe dan?	1. Nee, de Aanbestedingswet is op het gebied van nadere concurrentiestelling (bijvoorbeeld in de vorm van een minicompentie) na gunning van een raamovereenkomst niet veranderd. 2. Om te duiden wat hiermee wordt bedoeld verwijst de Aanbestedende dienst graag naar de artikelen 2.46AW, 2.47 lid 2 AW en 2.143 lid 1c AW.; Artikel 2.46 beschrijft de verplichting om in geval van een raamovereenkomst met meer dan één ondernemer een procedure voor gunning te volgen via de raamovereenkomst. Omdat bij fotografieopdrachten niet alle voorwaarden waaraan een nadere opdracht moet voldoen vooraf (in de raamovereenkomst) zijn vast te stellen, treedt vervolgens artikel 2.47 lid 2 in werking. De concrete opdracht, de locatie van de opdracht, het aantal te investeren uren, het aantal op te leveren foto's, etc. zijn (bijvoorbeeld) immers nog niet bekend. Artikel 2.47 lid 2 beschrijft in algemene zin de te doorlopen stappen om een nadere opdracht aan een van de opdrachtnemers van een raamovereenkomst te gunnen. Tot slot onderschrijft artikel 2.143 lid 1c de bepaling in artikel 2.47 lid 2 dat een nadere concurrentiestelling gevolgd moet worden. Artikel 2.143 lid 3 beschrijft meer concreet de voorschriften waaraan deze nadere concurrentiestelling moet voldoen. In de inkoopwereld wordt een dergelijke mededingingsprocedure een minicompentie genoemd. Uit deze nadere procesbeschrijving valt op te maken dat voor

			iedere opdracht alle betrokken ondernemers door de Aanbestedende dienst (schriftelijk) moeten worden verzocht om (schriftelijk) een inschrijving in te dienen op basis van de beschreven opdracht en gunningscriteria. Vervolgens worden alle inschrijvingen beoordeeld en krijgt, op basis van de vooraf opgestelde gunningscriteria de beste ondernemer de opdracht gegund. Gezien het aantal opdrachten en de omvang van de opdrachten, acht de Aanbestedende dienst het niet proportioneel, voor zowel fotografen als opdrachtgevers, om voor elke foto-opdracht nadere concurrentiestelling onder een groot aantal ondernemers uit te voeren. 3. Een minicompetitie (concurrentiestelling via een raamovereenkomst) is dus in principe van toepassing wanneer sprake is van een raamovereenkomst die is afgesloten met meerdere ondernemers en waarvan de voorwaarden voor een nadere opdracht (hier een specifiek foto-opdracht) niet vooraf (in de raamovereenkomst) zijn bepaald. 4. Ja, dit geldt ook wanneer het uurtarief, zoals in de huidige raamovereenkomst, is vastgesteld. De overige voorwaarden zijn namelijk niet vooraf vastgesteld. 5. Ja, dit geldt voor alle opdrachtnemers onder een raamovereenkomst. 6. Aanbestedende dienst heeft de onderhavige inkoopoplossing als de enige passende beoordeeld.
132		welk artikel in de - kennelijk veranderde - aanbestedingswet schrijft de mini- competities voor ?	Zie het antwoord op vraag 131.
133		Op welke partij wordt gedoeld met "monopolist"? Wanneer start de onderhandelingsprocedure voor de nieuwsbeeldbankfotografie?	Ook de nieuwsbeeldbankfotografie wordt via een Europese openbare procedure aanbesteed, zie mededeling 2.
134		Op basis van welke concrete criteria hebt u de markt voor nieuwsfotografie gedefinieerd als gedomineerd door een monopolist?	Hiertoe is deskresearch gedaan en zijn twee ervaringsdeskundigen geconsulteerd. Inmiddels heeft Aanbestedende dienst, op basis van een nadere afweging, toch besloten ook voor nieuwsbeeldbankfotografie een Europese openbare aanbestedingsprocedure te doorlopen.

135		Er wordt gesteld dat er 'geen goede alternatieven beschikbaar zijn' op het gebied van nieuwsfotografie. Hoe wordt dit concreet bewezen?	Zie het antwoord op vraag 134.
136		Is de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking met betrekking tot de nieuwsfotografie al gestart? Zo ja, wanneer en in welk stadium bevindt de procedure zich?	Ook de nieuwsbeeldbankfotografie wordt via een Europese openbare aanbestedingsprocedure aanbesteed, zie mededeling 2. Deze Europese openbare aanbestedingsprocedure is nog niet gestart.
137		Kan er omschreven worden aan welke veiligheidseisen de beeldbank moet voldoen?	Zie het antwoord op vraag 32.
138		Als zzp-er kan ik zelf (althans in mijn eentje) waarschijnlijk ;-) niet meedingen in deze aanbesteding , ik ben deelnemer aan de huidige pool die doorloopt tot 01-04-2022, zullen wij (de fotografen in de huidige pool) in de loop van deze procedure wel op de hoogte gehouden worden hoe een en ander ingericht gaat worden , zodat we een beetje voorbereid zijn op wat komen gaat?	De aanbesteding is te volgen via de aanbestedingsstukken die op de website van TenderNed worden gepubliceerd. Het is om redenen van transparantie en gelijkheid niet mogelijk voor de Aanbestedende dienst om individuele partijen op een andere manier op de hoogte te houden.

Bijlage 1- de 'aanvullende mail'

Van: Beeldcentrum

Verzonden: dinsdag 8 juni 2021 13:54

Aan: Beeldcentrum

Onderwerp: Uitleg vooraankondiging

Beste fotografen,

De vooraankondiging over de aanbesteding namens DPC voor fotografiediensten zorgt natuurlijk voor veel vragen en emoties. Jullie werk als freelance fotografen voor de Rijksoverheid zal gaan veranderen. Op basis van de aanbestedingswet kunnen we de aanbesteding niet meer doen zoals de vorige keer, omdat we dan voor iedere opdracht, hoe klein ook, een minicompetitie zouden moeten houden. Dat vinden wij niet proportioneel en wenselijk voor zowel de opdrachtgever als voor fotografen. We kunnen nu dus niet anders dan aan te besteden aan één partij die ook de beeldbank moet leveren.

Zoals jullie in de vooraankondiging kunnen lezen, zal straks ook de mogelijkheid blijven bestaan om Rijksoverheid-opdrachten uit te voeren via het gecontracteerde bureau, tegen een gegarandeerd tarief. DPC zal betrokken zijn bij de samenstelling van de poule, en opdrachtgevers kunnen met door hen gewenste fotografen uit de poule werken. Natuurlijk hopen we jullie straks weer terug te zien.

Voor vragen/zorgen kun je terecht bij ons IUC via iuccommunicatie@minaz.nl. Tot vrijdag 11 juni, 10:00 uur kun je daar vragen stellen die (formeel) worden beantwoord via TenderNed.

Met vriendelijke groet,

, namens het Beeldcentrum Rijksoverheid